

Asia: Nuorisolain uudistaminen- työryhmämuistio

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry lausuu kunnioittavasti opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavaa:

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry. antaa pyynnöstä lausuntonsa nuorisolain uudistaminen -työryhmämuistiossa olevasta ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi nuorisolaiksi.

Yleistä

SAKKI haluaa kiittää lain uudistamista käsitellyttä työryhmää aktiivisesta ja osallistamiseen pyrkineestä prosessista.

SAKKIn näkemyksen mukaan nuorisolaki nykyisessä muodossaan on ollut toimiva puitelaki, joka on mahdollistanut nuorisosta itsestään kumpuavan kansalaisaktiivisuuden ja järjestötoiminnan. Laki on sellaisenaan ollut hyvin tarkoitustaan toteuttava, eikä SAKKI näe että lain uudistamisprosessille olisi ollut aitoa, lain nykymuotoisesta sisällöstä kumpuavaa tarvetta. Uudistuksen syy on jäänyt uudistamisprosessissa epäselväksi.

Itse uudistamisprosessissa osallistaminen jäi hyvästä tahtotilasta huolimatta nuorten ja nuorisojärjestöjen näkökulmasta vaillinaiseksi. Jotta nuorten- ja nuorisojärjestöjen osallistaminen olisi toteutunut tarkoituksenmukaisen tehokkaasti, olisi järjestöt ja nuoret tulleet mukaan suoraan uudistamistyöryhmään laajamittaisemmin. Nyt osallistamismuotona toimineet Google docs-komentointi sekä fasilitoidut työpajat eivät mahdollistaneet järjestöissä olevan asiantuntijuuden täysimittaista käyttöä. Kyseisen kaltaisissa uudistamisprosesseissa on riskinä, että lain uudistamisella aiheutetaan enemmän haittaa, kuin toteutetaan sen kaltaisia uudistuksia, joista olisi aitoa hyötyä lain kohderyhmälle, eli nuorille.

7§ Avustustoimikunta

Uudistuksessa arviointi- ja avustustoimikunnan toimivaltaa on heikennetty merkittäväällä tavalla. Muutoksella heikennetään kansalaisyhteiskunnan toimivaltaa siirtämällä valmisteluvastuu -ja valta kansalaisjärjestöjen ja nuorisovaltuustojen asiantuntijoilta virkamiehille. SAKKI katsoo, että syytä

tälle muutokselle ei olla tuotu esiin muistiossa riittäväällä tavalla. Näin ollen syy muutoksesta jää epäselväksi ja näin ollen myös perusteettomaksi. SAKKIn näkemyksen mukaan kyseinen muutos on selkeä heikennys nykyiseen nuorisolakiin verrattuna. Lisäksi muutoksen perusteiden puute osoittaa heikkoa läpinäkyvyyttä prosessin demokraattisen legitimitetin kannalta. Mikäli valmisteluvastuu- ja valta on jatkossa virkamiesten käsissä, on riskinä että toimikunnasta muodostuu ainoastaan kumileimaisin legitimoimaan päätöksiä.

15§ Nuorisovaltuustojen toimintatavan valtionavustaminen

Työryhmän uudistusesityksessä valtionavustuksen järjestön kriteereistä on poistettu valtakunnallisuus. Kyseisen kriteerin tulee SAKKIn mielestä säilyttää. Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa jo poikkeukset valtionavun myöntämiseen, mikäli valtionapua hakeva järjestö edustaa esimerkiksi vähemmistöä, joiden toiminta ei ole valtakunnallista, mutta joiden avustaminen on lain muiden kriteerien näkökulmasta perusteltua. Mikäli tämä on muutoksen tavoitteena, tulisi se olla aukikirjoitettuna laissa. Nykyisellä muotoilulla lain henki ei tule riittäväällä tavalla selväksi. SAKKI näkee, että myös jatkossa avustusten hakemisen tulee tapahtua keskusjärjestöjen kautta, eikä tämän seikan tulisi jäädä lainsäädännössä tulkinnanvaraiseksi. Valtakunnallisuuden säilyttämistä puolustaa lisäksi se että, kriteeri takaa sen että nuorilla on mahdollisuus heidän asuinpaikastaan riippumatta osallistua järjestötoimintaan.

SAKKI ei pidä hyvänä suuntausta, että nuorisovaltuustojen toiminnan tavoitteiden määrittelemistä halutaan siirtää nuorten omista käsistä vahvemmin virkamiesten päätettäväksi. Nuorisovaltuustojen tavoitteiden tulisi olla peräisin nuorten omista lähtökohdista ja nuorten itsensä määrittelemien tavoitteiden kautta. Tämä vahvistaa myös järjestöjen toiminnan legitimitettiä.

SAKKI katsoo, ettei ole tarpeellista tai tarkoituksenmukaista, että kaikkien nuorisovaltuustojen pitäisi hakea valtionavustusta uudestaan lakiuudistuksen myötä. Uudistuksen tavoitteena ei tule olla turhan byrokratian ja sääntelyn lisääminen nuorisovaltuustojen kannalta.

22§ Nuorten osallistuminen, vaikuttaminen ja kuuleminen

Laissa tulisi olla kirjattuna nykyistä muotoilua velvoittavammin nuorten osallistuminen, kuuleminen ja vaikuttaminen, kuin mitä nyt esitellyssä luonnoksessa on muotoiltu.

SAKKI näkee lisäksi, että uudistuksessa tulee ottaa huomioon tulevien itsehallintoalueiden tuomat vaikutukset nuorten kuulemiseen ja osallistamiseen myös uusissa päätöksentekokoelimityksissä. Mikäli itsehallintoalueuudistuksessa ei tätä oteta huomioon, ei nuorten kuuleminen, osallistuminen ja vaikuttaminen toteudu jatkossa lain hengen mukaisella tavalla.

Musa Jallow
Vt. Puheenjohtaja

Antti Malste
Pääsihteeri

Lisätietoja:

Pääsihteeri Antti Malste 050 310 0570, antti.malste@sakkinet.fi

